

Képköltés meghatározott motívumokkal

Kígyó, fa, kerítés, ablak, ház

Rajzoljatok, fessetek egy képet, amelyen szerepel egy vagy több kígyó, fa, kerítés, ablak, ház. Ezen túl semmiféle konkrét megkötés nincs.

Fa, élőlény, ház (ember)

Az ember esetleg leghagyható.

Egy különös kert

Nem szabjuk meg, mi legyen a különös kertben. Megoldható klasszikus technikákkal de igen izgalmas feldolgozási lehetőségeket kínál, pl. a doboz tér műfaja is.

Ha ma élne

Sajátos feladat híres régen élt emberek feltámasztása. Petőfi, Don Quijote, stb.

Ezt a feladatot képregény formában érdemes megoldani.

Egy régi kérdés arról képzelg, mit csinálna a lánglelkű költő, ha élne. A gyors válaszok könnyen kínálják magukat, alig menti őket, hogy zárójelbe tesszük (magunkat).

(Ha élne, már rég meghalt volna. Javítás: behalt volna. - - - Disszidálna. Füstbe menne.

Gallyra. - - - Kiállna a Lépcsőre szavalni: Talpra magyar! Javítás:

Sándorkámméegyszeronnéthogytalpramagyaramikrofonvégett. - - - Indulna a szavazáson.

Kibukna, mint rendesen, szabadszállna. Ezt még lehetne pontosítani, ha lehetne. - - Az Új

Tükört szerkesztené, hol egyetértene szerkesztőtársával, hol nem. - - - József Attila-díjas volna. - - - "Petőfi?... Hogy mit csinálna? Hát, amit mindenki!" (De mit csinál mindenki? Erre nehéz válaszolni.) - - - Ránk borítaná az asztalt. - - - "Kérdezzék meg Bem apót!" - - - Un.

publikációs gondokkal küzdene, nyilván. Túl ilyen volna és túl olyan; Petőfi túl volna. - - - Rossz a

kérdés. Elgondolhatatlan.) No de mindez csak mellékszál. Mert bizony Petőfi,

semmi kétség, ha élne: légtornász volna. Egy légtornásról már messziről ordít, hogy

légtornász. Egy légtornász az kirí. Látszik rajta, hogy Isten teremtménye. Azonkívül nagy

bajusza van, és széles mellkasa, ahol megpihenhetnek a hölgyek. Szőke hajukat a légtornász

arcába fújja a szél, ami nem mindig kellemes, ha szépnek szép is. Egy ember az vagy

légtornász, vagy nem légtornász, itt nincs mese. Az élet nehéz, a légtornászé is. Ott ez az

egész cirkusz, a közönség, amely unottan peracet rágicsál, füstölög a poshadt sör miatt, és

legszívesebben otthon tévézne; a porondmester, ki hogy van vele, nem nagy szám; a technikai

fölszerelés toldozott-foldozott, ha műanyag, nem rozsdáll. Körben a nagy vadállatok büdösek.

Mindenkinek megvan a maga baja. És akkor még nem beszéltünk a műlovarnökről, e

kegyetlen, édes lényekről. De azért a zenekar játszik, tutti, és olykor jól érezzük magunkat, ha

török, ha szakad. Petőfi nem állítaná félre, és nem is volna egészen sikertelen, a nagy

esztrádműsorokhoz nem őt hívnánk, de nem is kizárólag pókhálós, poros művelődési

házakban lépne föl lépre csalt nyugdíjasok előtt. No de mindez csak mellékszál. Mert ez a

Petőfi, minden mozdulatával és minden mozdulatlanságával, álmában és ébren és félálomban,

egyedül vagy barátai karjaiban, azt hirdetné. . . nem, nem hirdetné, csak állítaná, létezésének

módjával állítaná, csöndesen és megfellebbezhetetlenül, amit már-már elfelejtettünk, hogy a

légtornász főként nem elismert vagy el nem ismert, nemcsak a szakmájához ért, meg a nőkhöz

meg a férfiakhoz, nemcsak állampolgár, magánszemély és alkalmazott, nemcsak mitológus,

szociológus, ökonómus, balneológus, nemcsak a porondmester egyetlen méltó ellenfele vagy

épp ellenkezőleg, nemcsak nagy demokrata, dehonesztáló demonstrátor vagy alamuszi

technokrata demimonde, nemcsak fahmann és untermann, hanem: hanem ő a LEVEGŐ URA.

Bizony.

Csak ő.

És ő, a levegő ura, mindennap föláll a kopott trapézra, bajusza mulatságosan billeg, drágáim,

így szól halkán, és belefúrja magát a levegőégbe föl, föl, mindennap, érettünk meg persze

magamagáért.

A levegő, tudjuk, ha nem tanították is, tanultuk: színtelen, szagtalan, szúrós szagú gáz.

Mindazonáltal, légtornász testvérem, te hiú, nevetséges nímand, ne feledd: ura te vagy.

No de mindez csak mellékszál.

Esterházy Péter: A kitömött hattyú. Magvető, 1988.

Napló (Feljegyzések)

A feladat, elképzelni valakit, akinek egy vagy néhány napját, hetét kell elmesélni egy vázlatos képsorozaton, vagy montázszerű kompozíción. A napló lehet epikus, ekkor a történet a fontos, lehet formakutatás, megpróbálunk érdekes kompozíciókat keresni, különleges nézőpontokból, különös fényviszonyok közt ábrázolni akár közhelyszerű jeleneteket, vagy megjelenítheti a napló elképzelt írójának legfőbb problémáit. Legjobb persze a kettő vegyítése. A napló lehet képsorozat, vagy egyetlen kép.

Technikája lehet rajz, papírkivágat, papírtépés, anyagkollázs, pausz rajz.

A mellékelt képek Kiss Andrea jegyzetfüzetéből származnak, amit művészkönyvnek is nevezhetnénk.

Napló helyett készülhet egy valóságos, vagy elképzelt családtörténet, vagy hasonló beszámoló egy utazásról.

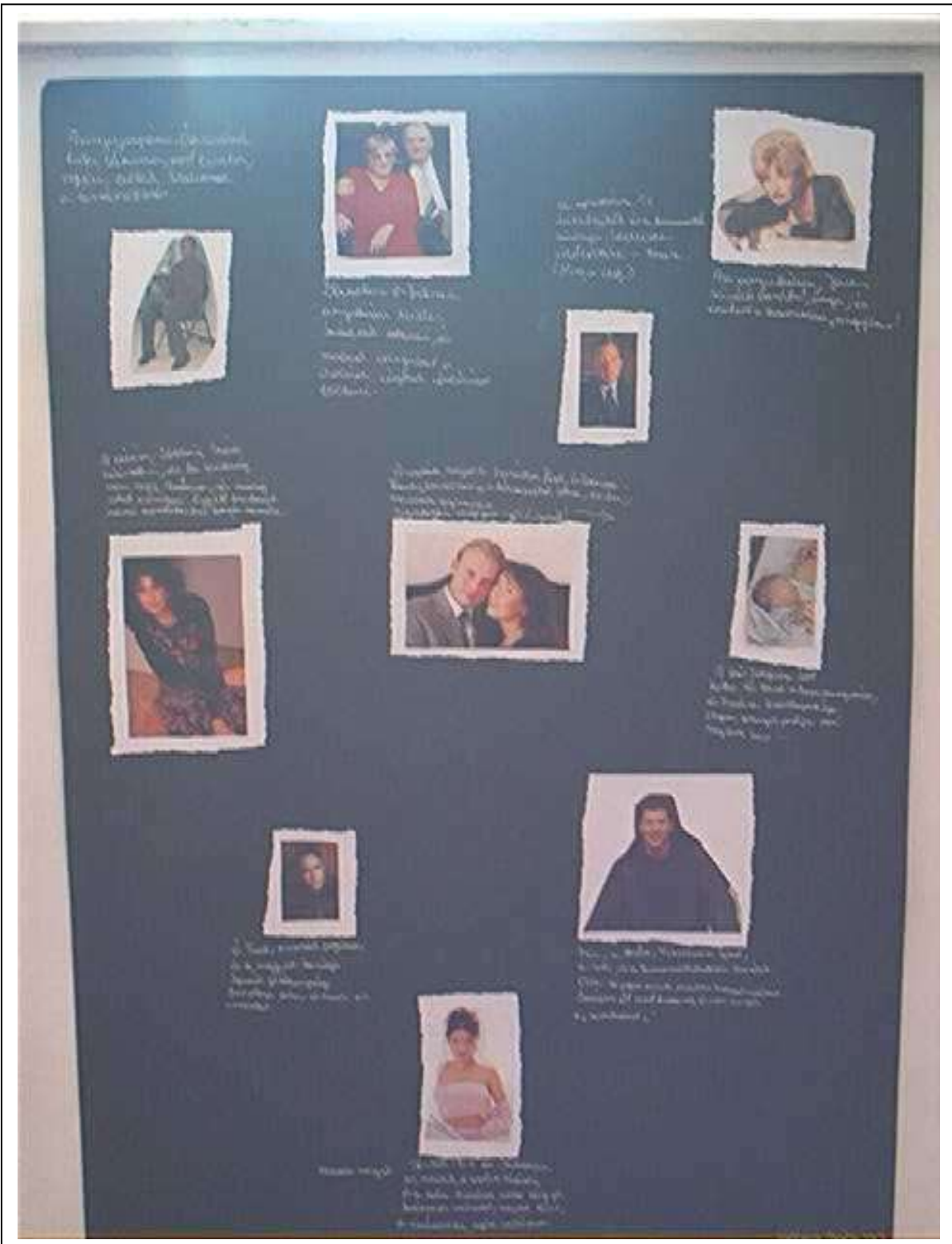

Hauser Beáta: Profán apokrif

FOTÓ: DENES ERIKA

Néhány kép a Bárka színház Ungváry Fanny vezette gyermekcsoportjától:

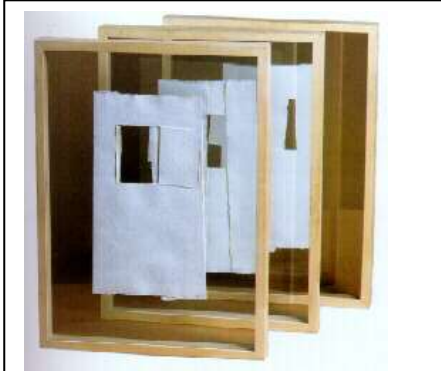

Levél

Az előző feladathoz hasonló, de most nem naplót rajzol az elképzelt alak, hanem levelet, amiben megtörtént dolgok keverednek vágyálmokkal, vagy félelmekkel. Esetleg plasztika is készülhet, szabadon, vagy egy boríték felhasználásával.

Művészkönyv

Kalmár János: Dis könyvének elveszett lapjai. Merített, hajtogatott papír, fa, üveg

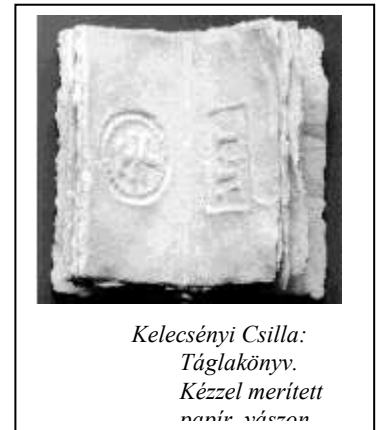
Békés Rozália: A dolgok.

Levél (Rozália Békés) • Merített papír, vegyes technika • 15,00 cm

Butak András: Ugarit I/IV. Karton, papír, szőrme, növényi anyagok

Kelecsényi Csilla: Táglakönyv. Kézzel merített papír, vászon

Kiss Ilona: Kis anarchista könyv. Műanyag, len,

Kiss Ilona: A párizsi tartózkodás könyve. Megdolgozott papír,

László Bandy: 150. Zsoltár. Dobozkönyv.

Könyv objekt

Ha nem könyvtervező művészek követték volna el az alábbi objekt-et, talán elgondolkodnék, szabad-e feladatként kiadni a könyv átalakítását.

Saját könyveink

Keresztes Dóra - Orosz István

*Vincze Orsolya 16 éves
könyve*

Dobozkönyv. Sántó Sarolta

*Szántó Sarolta: Igaz történetek a
láthatatlanságról. 16 éves.*

Spontán firók, szabad asszociációk zenére.

Zenét hallgatunk, és szabad nonfiguratív vagy figuratív festégetéssel, rajzolással próbáljuk visszaadni a zenét.

Vonal - folt kompozíció zenére

Az előzőhöz hasonló, de kissé tudatosabb munka.

Készülhetnek figuratív, vagy csak nonfiguratív kompozíciók

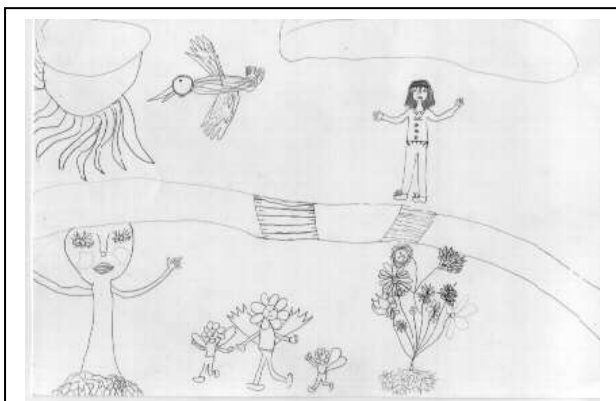
Sétáló ceruza

Hagyjuk sétálni a ceruzát a papíron.

Rajzolás folyamatos vonallal

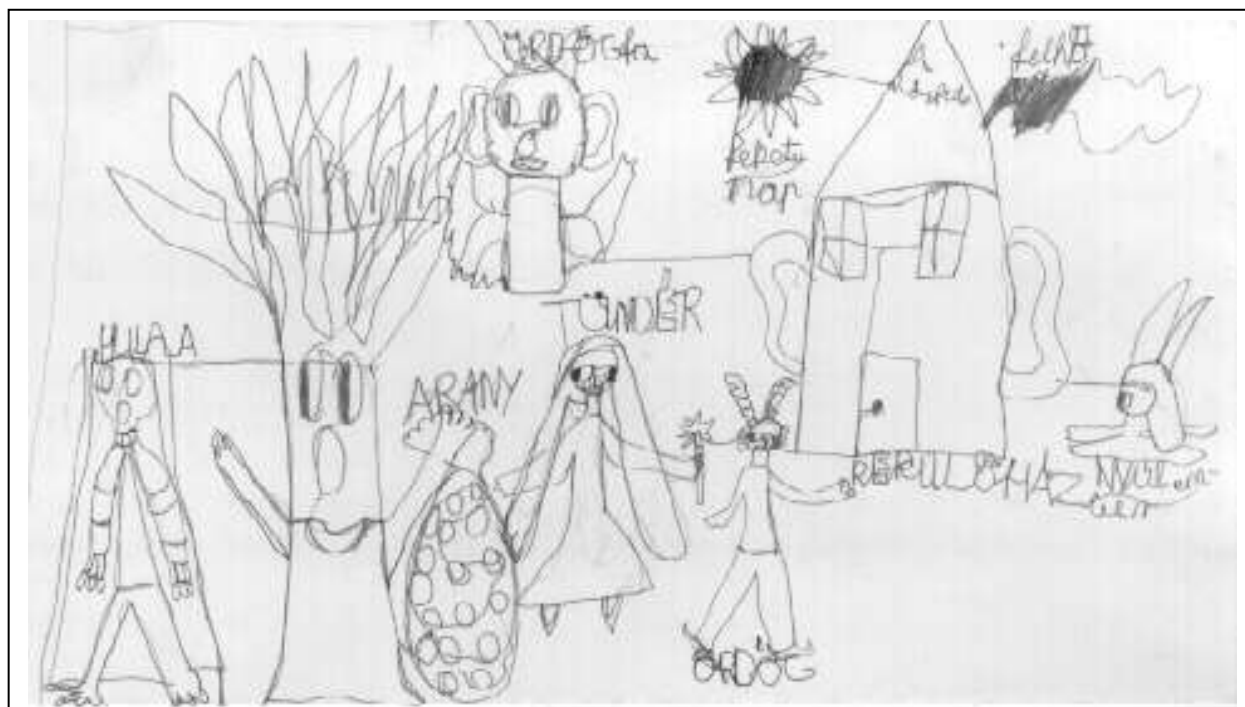
Témánk lehet látvány utáni rajz, vagy önarckép, belső tér alakokkal, esetleg ezek bekötött szemű rajza, vagy egy történet, illusztráció, szóval szinte bármi, de úgy kell megrajzolni, hogy közben nem emelhetjük fel a ceruzát (zselés tollat) a papírról.

Samu Szandi néhányszor felemelte a ceruzát.

Kovács Vali is felemelte, de ő figyelt arra, hogy mindenütt érintkezzenek az alakok.

Mátyus Kriszti szigorúan ragaszkodott a végighúzott vonalhoz, csak néhány betűnél tett kivételt.

Fotóba rajzolás

Egy dobozban újságokból kivágott reprodukciókat, fotókat gyűjtünk. A fotókat címek szerint tasakoljuk. (Perspektív folytatás: Főpontos, két távpontos, nehezebben folytatható, haladók számára. Műalkotások, kor illetve irányzatok szerint csoportosítva. Realista ceruza, rajztoll. Alakok kiemelése, alakok behelyezése. Rejtvény. Hamisítás. Történet. Montázs.

Körbedrótozás/ Lásd: fotogyűjtemény.

Önálló óraként is megtarthatjuk a hatodikos változatok, vagy a montázs, a hetedikes perspektíva, vagy a nyolcadikos montázs manipulációs óra után.

A képek folytatása

Felragasztjuk a képet egy lapra, és folytatjuk. Ehhez szétvágott fotókat is használhatunk.

Alakok berajzolása.

Ehhez olyan fotókat választunk, amelyeken üres terek vannak.

Hiányzó részlet berajzolása

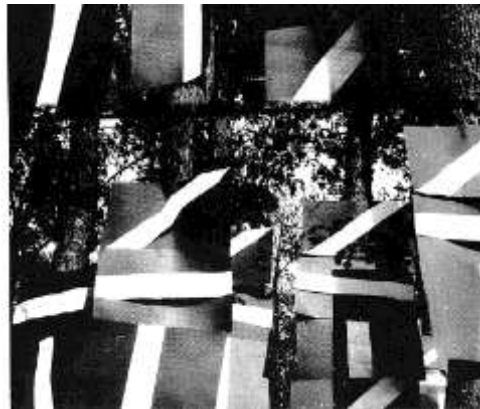
Érdekes játék, ha egy grafikus munkát lefénymásolunk, de úgy, hogy egy jellegzetes alakot, motívumot kitakarunk fehér lappal. A feladat, próbálják meg kitalálni, mi hiányzik innen, rajzolják be!

Land art koncept

*A Kismányoki Károly - Szijártó
Kálmán: Homokbánya. Pécsi Műhely
Katalógus, 1980*

Megnézünk néhány land art munkát, majd fotókra rajzolva terveket készítünk.

B Kismányoki Károly - Szijártó Kálmán: Erdő

Tanulmányosor Kőnig Frigyes: Orbis Pictus c. kötetéből merítve.

Kicsitől a nagyig. A pontos látványrögzítéstől a tömegvázlatig

Rajzolj négy képet! Az első a lehető legkisebb teremrészletet ábrázolja, plasztikus rajzban, amit még felismerhetően meg tudsz rajzolni.

A második nagyobb teremrészlet pontos vonalrajza legyen jelzésszerűen elhelyezett tónusokkal.

A harmadik még nagyobb teremrészletről készült tömegvázlat legyen, ahol az egyes formák sajátos karakterét is megragadod.

Végül a negyedik kép minden részletezés nélküli tömegvázlat legyen a lehető legnagyobb teremrészletről, amit egy pillantással át tudsz fogni. Mindig olyan mesze helyezkedj a látványtól, hogy a távolságod tőle annak 3-5-szöröse legyen!

Ha lehet, először fotók készüljenek

Koncz Kata 5. O.

Lente Detti képe fotónak szép, rajzi témának azonban egyrészt túl összetett,

Ebből is ki kellett vágnunk egy kisebb részt.

1.

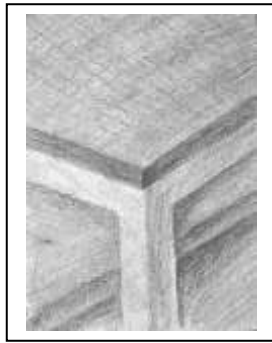
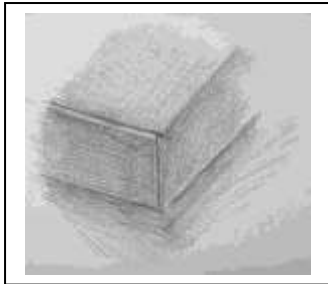
másrészt hiába szűkítjük, túl nehezen rajzolható meg.

Bakó Réka, 5. o

Egy sorozat

A látvány

A feladat tovább folytatható a vonal illetve tömegvázlatok átkomponálásával, különböző technikákkal történő újraalkotásával.

A feladat szemléltetéséhez jól használhatjuk König Frigyes képeit. (Orbis Pictus, Enciklopédia Kiadó 1997)

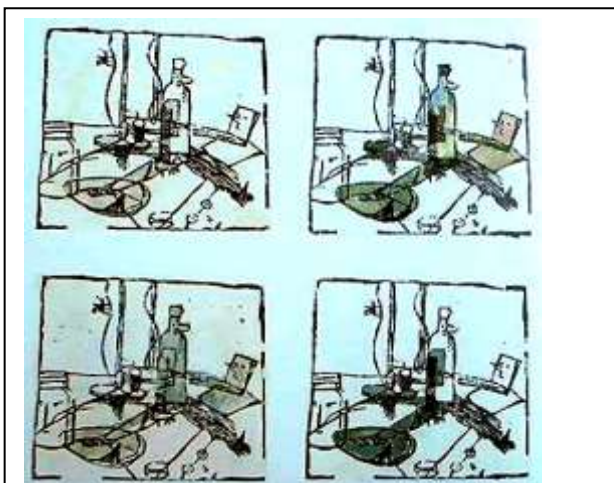
átkomponálása

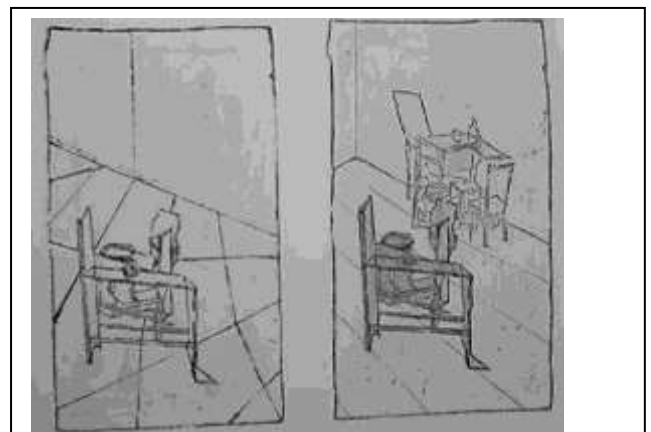
Asztalon felejtett dolgokat figyeltem meg. Vonalas rajzot készítettem, hogy a tárgyról világos képet kapjak. A munka során összefüggéseket kerestem a különböző formák között, s így ennek következtében bizonyos részletek előtérbe kerültek, mások hátrébb szorultak., így a kaotikus állapoton belül bizonyos rend jött létre.

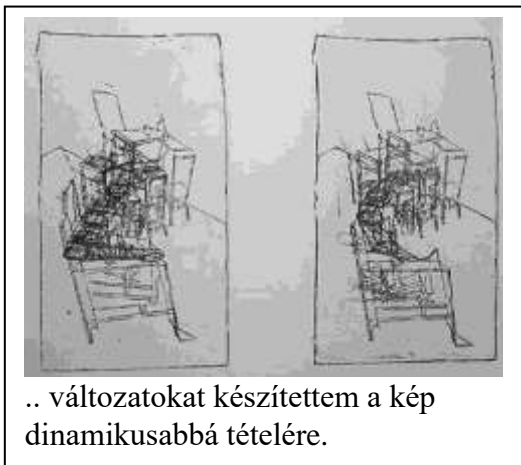
Végül egy tónussal különítettem el a megfigyelt rész középpontját, ezzel előtér és háttér keletkezett.

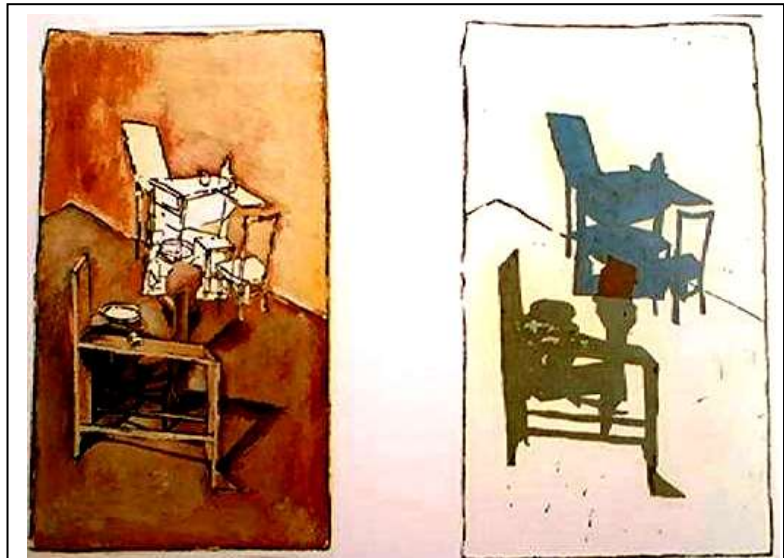
Ezen a képen már letisztultabban jelennek meg a formák, a vonalhaló egy struktúrát eredményezett. A továbbiakban tónusozással változtattam meg a kép súlypontjait.

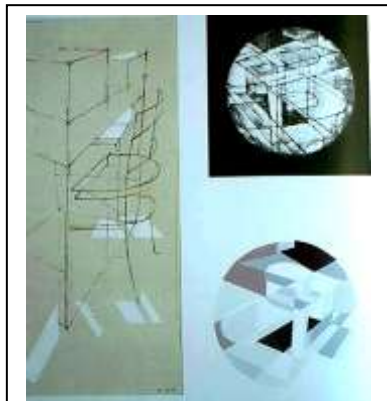
Ez egy bonyolultabb helyzet: itt közeli és távoli dolgok figyelhetők meg és konkrét térben jelennek meg. Néhány vonal megváltoztatásával különböző térhatása lett a kompozíciónak.

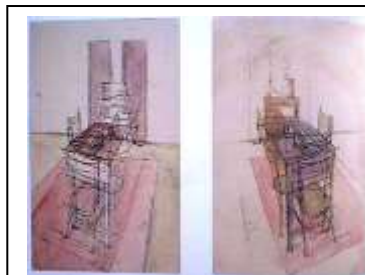
.. változatokat készítettem a kép dinamikusabbá tételére.

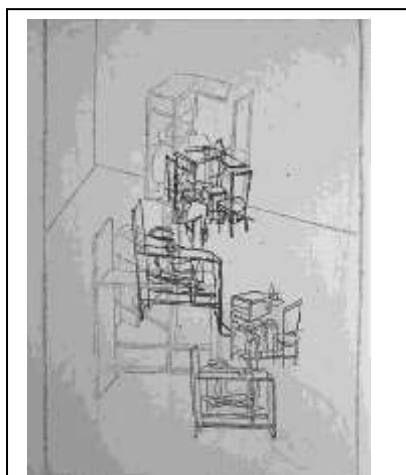
Hagyományos, fény-árnyék stratégiával építettem tovább a képet, majd a tárgyak sziluettjére koncentrálnva készítettem változatot, melynek alapja ugyanaz a rajzi konstrukció.

Egy-egy részlet-probléma vizsgálatakor számos lehetőség adódott

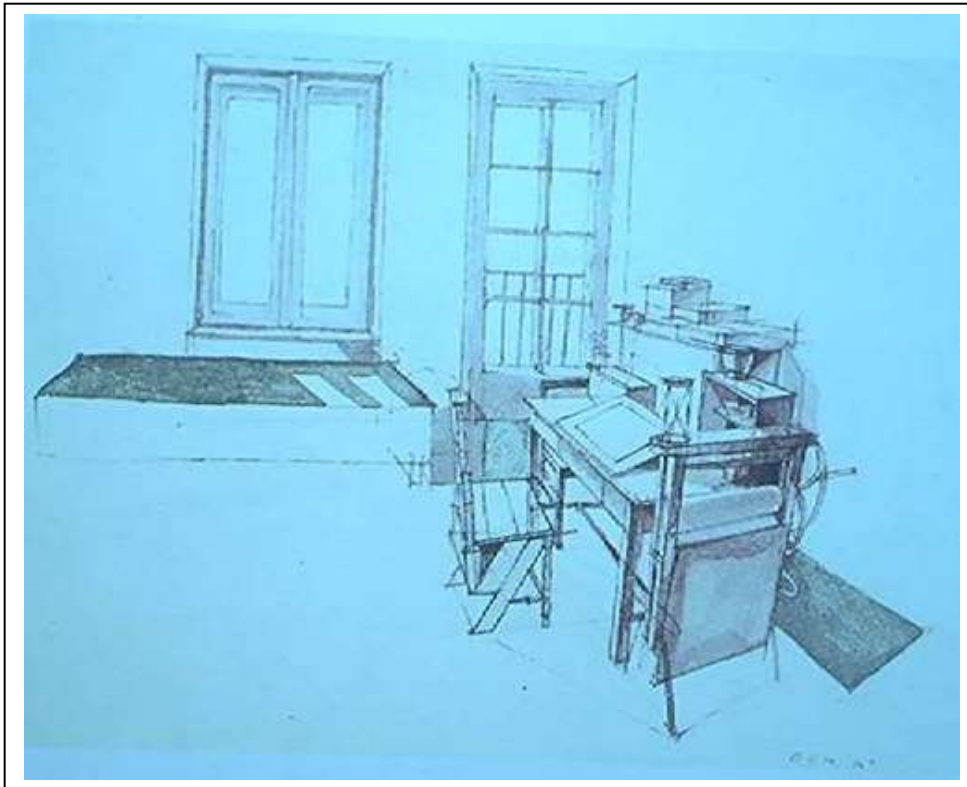
Különböző képsíkok kiemelésével megváltozik a kép

Három változat egymásra vetítésének következtében létrejött kompozíció.

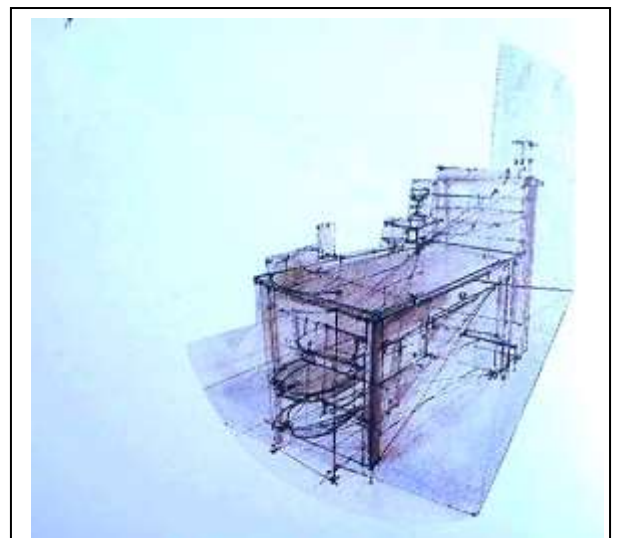

Kompozíciók az előző munkák tanulságainak felhasználásával.

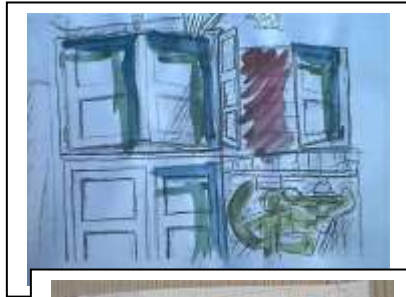

Feladatok:
Átkomponálás
tónusokkal -
színekkel

A vonalvázlat bizonyos síkjainak áttónusozása vagy átszínezése. Ezt akár úgy is végezhetjük, hogy egy rajzról több fénymásolatot készítünk, és ezeknek tónusozzuk, színezzük át bizonyos elemeit.

Kivágások a tér különböző szeleteiről.

Polgár Lajos 6. O. sorozata.

Üvegfal kompozíciók

A motívum többszörözésének plasztikai megoldása az üveglapokra rajzolt képek felállítása lehet. A különböző nézőpontokból különböző látványt kapunk. Lásd még:

Doboztér

Izgalmas lehet a térrészlet (vagy annak továbbgondolt változata) leképzése

*Dan Perjovschi: Glass-nost. Installáció,
1997. Rondó. Ludwig Múzeum,
1999*

doboztérbe.

A feladat folytatása lehet:

Vázlattól a kész részletekig egy képen belül.

A feladat: a tömegvázlatban felrakott kép bizonyos részleteit vonalvázlattá fejlesztjük, majd ennek bizonyos részeit tónusosan kidolgozzuk. Az egyes részletek harmonikus egészzé illeszkedjenek. Lásd pl:

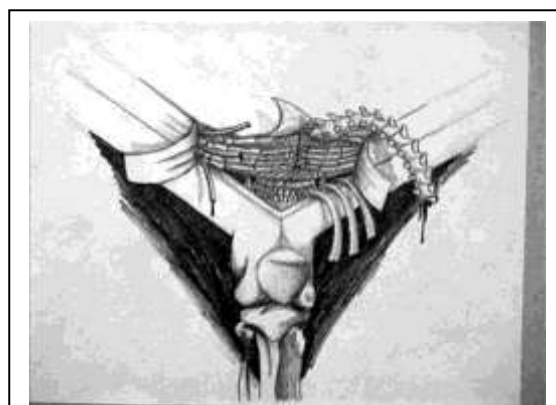
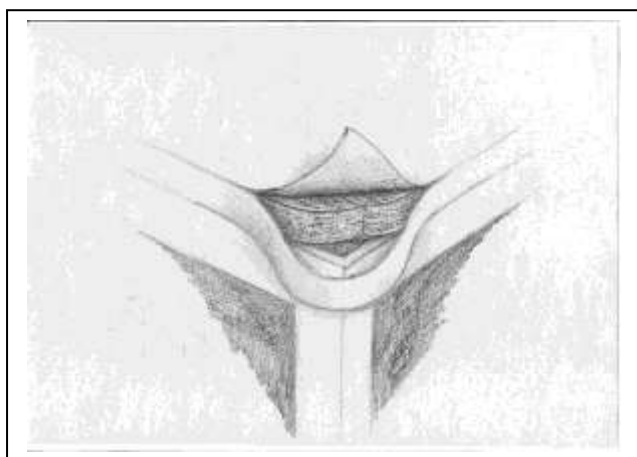
Mi van a felszín alatt? 1.

Megnézünk egy boncolt állatot ábrázoló képet, majd hasonló képet próbálunk készíteni egy teremrészletről. Néhány helyen mi is benézünk a közvetlen felszín alá. Mit látnánk? Mi a mélyebb szerkezet? Persze olyan részletet kell választani, ahol van mit rajzolni a felszín alá.

Először készítsünk egy egyszerű szerkezeti

vázlatot a felszín alatt látható dolgokról, majd jöhet egy elképzelt feltárás, "boncolás", ahol úgy mutatjuk be, mintha valóban leszedtük volna a fedőrétegeket.

Ezt megtehetjük a realitásokon belül, tehát egy bútor sarkát lefűrészeljük, de dolgozhatunk a boncolás analógiájára felhajtott, letűzött felületekkel is.

Mi van a felszín alatt? 2.

Most képzeljünk alá valami más szerkezetet.

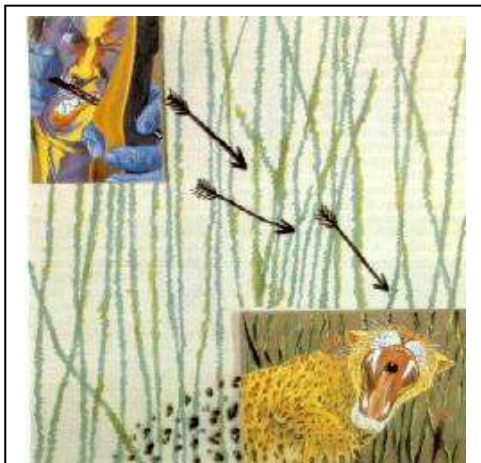
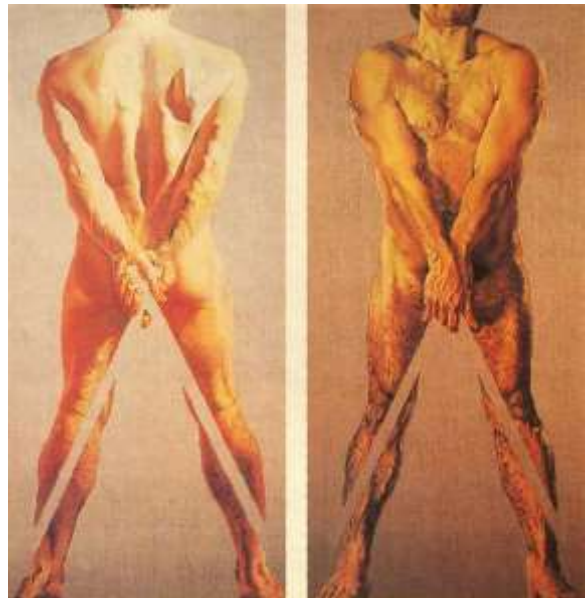
Mi van a felszín alatt 3.

Szabad témafeldolgozás

A feladat természetesen megvalósítható külső térben, épületeken, vagy természetben és persze az emberi test is lehet célpont, ha sikerül megteremteni az ehhez szükséges intimitást.

Átló

Szabadon munka az átlók témájára.

*Helényi Tibor: Egyik a másik után.
Uo.*

Helényi Tibor: 7/8-os vadászat. Uo.

Helényi Tibor: A négyzetnek két átlója van.

Helényi Tibor:
Középpontkeresés.

A kulcs (Zombori Bélától gyűjtött feladat)

1. Befogadó jellegű témák

- a) - Próbáld felkutatni a kulcs kultúrtörténetét (első kulcs megjelenésétől a mai tömegcikként használt kulcsig)
- b) - Gyűjts példákat és illusztrációkat a város kulcsról
- c) - Próbáld összegyűjteni a kulcs szimbolikus jelentését a vizuális nyelvben

2. Alkotó jellegű témák

- Próbáld rajzban értelmezni a kulcs felépítését, szerkezetét, illeszkedését a zárba
 - Számodra kedves kulcsot rajzold le tónusosan nagyítva (szénnel, ceruzával, tussal, stb.); figyeld meg a fény-árnyék hatást
 - Erőteljes megvilágításnál figyeld meg, majd rajzold le a fémes csillogást
 - Próbáld visszaadni a kulcs fény-árnyék hatását festéssel, fekete-fehér és egy szürke árnyalattal
 - Próbáld meg absztrahálni a kulcs fény-árnyék hatását a különböző szempontok alapján
- Különböző megvilágítási helyzeteknél válaszd ki a kulcs fényben, illetve árnyékban lévő részét és rajzold le egy foltként
- a.) A fényben lévő részt ábrázold fekete színnel, míg az árnyékban lévő részt fehérrel. Figyeld, és fogalmazd meg mi a különbség a helyes fény-árnyék, hatás és fordított fény-árnyék ábrázolás között.
 - b.) A számodra kedvenc fény-árnyék ábrázolási foltból csinálj kompozíciókat. Pl.: fehér papírra a kulcs árnyékos részét feketével, fekete papírra a kulcs fényes részét fehérrel, vagy fehér papírra fehérrel, esetleg fekete papírra feketével.
 - c.) A kulcs fény-árnyék foltjait torzítsd: vékonyítsd, kövérítsd, stb. és készíts ezekből különböző kompozíciókat (alkalmazhatsz különböző tükrözési elveket is).
- d.) Készíts kollázsokat, használj újságpapírt, alufóliát, fekete és fehér papírokat.**